

Αξιότιμε κ.,

Επικοινωνούμε μαζί σας προκειμένου να σας ενημερώσουμε για προτάσεις πολιτικής και πιο συγκεκριμένα δράσεις που μπορούν να ενταχθούν στον προγραμματισμό σας για την επόμενη προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Η ΕΕΛ/ΛΑΚ ιδρύθηκε το 2008, αποτελείται από 29 Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα, Τεχνολογικά Ιδρύματα και κοινωφελείς φορείς, αναλυτικά τα μέλη της βρίσκονται στο δικτυακό τόπο www.eellak.gr. Η ΕΕΛ/ΛΑΚ είναι εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και έχει ως κύριο στόχο να συμβάλλει στην προώθηση, ανάπτυξη και χρήση του **Ελεύθερου Λογισμικού**, του **Ανοικτού Περιεχομένου** και των **Τεχνολογιών Ανοικτής Αρχιτεκτονικής (open hardware)** στην εκπαίδευση, το δημόσιο τομέα και τις επιχειρήσεις, ενώ παράλληλα φιλοδοξεί να αποτελέσει κέντρο γνώσης και πλατφόρμα διάλογου για τις ανοικτές τεχνολογίες. Η ΕΕΛ/ΛΑΚ, συνεργάζεται με τα **Creative Commons** (<http://wiki.creativecommons.org/Greece>) και είναι **ιδρυτικό μέλος του COMMUNIA ASSOCIATION** (<http://www.communia-association.org/>).

Με την υιοθέτηση λύσεων Ανοικτού Λογισμικού προκύπτουν σημαντικά οικονομικά οφέλη, τόσο από την εξοικονόμηση πόρων, καθώς δεν δημιουργούνται απαιτήσεις για την αγορά και ανανέωση αδειών χρήσης λογισμικού, αλλά και από την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας, καθώς δίνεται η δυνατότητα σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις που παραμετροποιούν και προσαρμόζουν ανοικτό λογισμικό να αναπτύσσουν τεχνογνωσία και υπηρεσίες που είναι αξιοποιήσιμες και διεθνώς. Το πιο σημαντικό είναι ότι τα κονδύλια καταλήγουν στις τοπικές εταιρίες ενισχύοντας την εγχώρια αγορά πληροφορικής. Επίσης μέσα από τη χρήση ανοικτού λογισμικού, ανοικτών δεδομένων και ανοικτών προτύπων ενισχύεται η ανάπτυξη νέων εφαρμογών και υπηρεσιών, που προωθούν τη διαφάνεια, την καταπολέμηση της διαφθοράς, ενισχύουν την πρόσβαση του πολίτη στη δημόσια πληροφορία, καθώς και την τοπική οικονομία υπηρεσιών με νέες θέσεις εργασίας, θέτοντας τις βάσεις για ένα μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης που αποτελεί και το κύριο ζητούμενο της εποχής μας.

Με βάση τα παραπάνω και στο πλαίσιο του σχεδιασμού των περιφερειών για τη νέα προγραμματική περίοδο πολιτική της συνοχής 2014-2020 θα θέλαμε να σας προτείνουμε ορισμένες δράσεις που θα μπορούσαν να ενταχθούν στον προγραμματισμό σας.

Συνολικά η ΕΛ/ΛΑΚ πιστεύει ότι γνώμονας του σχεδιασμού σας θα πρέπει να είναι η πρόταση, οργάνωση και υλοποίηση δράσεων που ενισχύουν ανοικτές πρακτικές με έμφαση στο λογισμικό, στο περιεχόμενο, τις υποδομές και τον εξοπλισμό. Παρόμοιες δράσεις αποτελούν βασικά συστατικά μιας κουλτούρας συνεργασίας και επιχειρηματικότητας που αφορά αφενός στον τρόπο που σχηματίζονται και υποστηρίζονται επιχειρηματικές πρωτοβουλίες με δημόσιους πόρους, αφετέρου στα κριτήρια με τα οποία αντιλαμβάνεται η δημόσια διοίκηση τους τοπικούς πρωταγωνιστές, τις δράσεις τους και τα όριά τους. Αυτή η αλλαγή του τρόπου δράσης και συνεργασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο μπορεί να δημιουργήσει προϋποθέσεις «κινητικότητας του ανθρώπινου δυναμικού με έμφαση στους νέους», να δημιουργήσει βιώσιμες δομές για την «αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού» και να ενισχύσει την κοινωνική συνοχή.

Υπάρχουν στην εποχή μας μια σειρά από ανοικτές πρακτικές και τεχνολογίες που ενσωματώνουν από το σχεδιασμό τους τη συμμετοχικότητα, τη συνεργασία και την επιχειρηματική δραστηριότητα τόσο σε τοπική όσο και διεθνή κλίμακα. Ανοικτές πρακτικές και τεχνολογίες που αφορούν ταυτόχρονα έρευνα και εκπαίδευση, δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες, επιχειρηματικότητα και εθελοντισμό: τα προϊόντα ανοικτού λογισμικού και εξοπλισμού, (διαδικτυακοί) χώροι συνεργασίας όπως η βικιπαίδεια, αποθετήρια

περιεχομένου και τοπικά εργαστήρια, κινήσεις πολιτών που διαπραγματεύονται τα κοινά αγαθά και τα ανοικτά δημόσια δεδομένα.

Μια κρίσιμη οριζόντια δράση που διαπερνά όλες τις περιφέρειες και που αφορά στη πληρότητα του σχεδιασμού των προτάσεων και την βιωσιμότητα των δράσεων, έχει να κάνει με τη συμμετοχή των πολιτών, σε όσο το δυνατόν περισσότερες φάσεις τους. Οι πολίτες συγκροτούν ταυτόχρονα ένα γενικό κοινό όσο και πολύ συγκεκριμένες ομάδες σχέσεων και συμφερόντων κάτι που καθιστά αναπόφευκτη την ανοικτή διαβούλευση και τη συνεχή συνεργασία. Υπάρχουν μια σειρά από ανοικτές μεθοδολογίες και εργαλεία που ενισχύουν τους φορείς να οργανώνουν και να υλοποιούν δράσεις που βασίζονται στο συμμετοχικό, ανοικτό σχεδιασμό. Συναντούμε παρόμοιες δράσεις διαβούλευσης αποφάσεων, προϋπολογισμών, περιβαλλοντολογικού και επιχειρηματικού σχεδιασμού με πολίτες τόσο στην χώρα μας όσο και στο εξωτερικό. Οι δράσεις αυτές πρέπει να ενισχυθούν και να πολλαπλασιαστούν.

Στη λογική αυτή οι ανοικτές πρακτικές και τεχνολογίες, όπως περιγράφηκαν και παραπάνω, αποτελούν μια πλατφόρμα, μια μεθοδολογία, συνεργασίας και παραγωγής, που από το σχεδιασμό της επιτρέπει τη συμμετοχή διαφορετικών ομάδων πολιτών σε όλο τον κύκλο των έργων της περιφέρειας. Το στοιχείο αυτό είναι κρίσιμο γιατί θα αποτελέσει κλειδί στη χρηματοδότηση τοπικών και περιφερειακών δράσεων από την ΕΕ και τα χρηματοδοτικά της προγράμματα, στην περίοδο 2014 – 2020. Η ικανότητα, με άλλα λόγια, της εκάστοτε περιφέρειας και των εκάστοτε παραγωγικών κλάδων να δείξει ότι στηρίζει και οργανώνει διαδικασίες συμμετοχής των πολιτών στο σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτικών, δράσεων και υπηρεσιών.

Στο παράρτημα που ακολουθεί υπάρχουν πιο αναλυτικές προτάσεις οι οποίες μπορούν να ενταχθούν στο σχεδιασμό των περιφερειών για τη νέα προγραμματική περίοδο πολιτική της συνοχής 2014-2020.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση ή επιπλέον πληροφορία επιθυμείτε.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προτείνουμε να εξετάσετε σε επίπεδο περιφερειών, τομέων και κλάδων και τις παρακάτω δράσεις οι οποίες ενισχύουν την προσέγγιση της “έξυπνης εξειδίκευσης” (smart specialization) που βασίζεται στο “αναγνωρίζουμε και ενισχύουμε την τοπική γνώση, καταργούμε τη διάκριση ανάμεσα σε παραγωγούς γνώσης και χρήστες, χτίζουμε ένα κοινό πλαίσιο κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης” :

- “ΚΕΠ επιχειρηματικότητας” ανοικτοί χώροι ανάπτυξης τοπικών υπηρεσιών και προϊόντων

Η αναγνώριση και **υποστήριξη χώρων ανάπτυξης τοπικών υπηρεσιών και προϊόντων**, μέσα από τη λειτουργία διαδικασιών αποδελτίωσης (φυσικών και διαδικτυακών) προτάσεων για τοπικές πρωτοβουλίες επιχειρηματικότητας, με στόχο και προοπτική την ενσωμάτωση τους στα αντίστοιχα εθνικά και περιφερειακά επιχειρησιακά σχέδια αλλά και ενίσχυσή τους με άμεσους πόρους προώθησης και υποστήριξης.

- Δημιουργία ανοικτών προϋποθέσεων για νέες υπηρεσίες και περιεχόμενο

Ο σχεδιασμός και η **δημιουργία συγκεκριμένων πειραματικών συμμετοχικών υπηρεσιών**, γύρω από θέματα της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, με έμφαση σε θέματα, όπως οργάνωση νέων υπηρεσιών ψηφιακής υποστήριξης επιχειρήσεων, εντοπισμός, συγκέντρωση και επεξεργασία γραφειοκρατικών εμποδίων, οργάνωση υπηρεσιών συγκέντρωσης και αναδιανομής πληροφορίας σχετικής με εξελίξεις στο επιχειρηματικό περιβάλλον. Ο συνεργατικός σχεδιασμός και η συστηματική υποστήριξη μιας τέτοιας δράσης μπορεί επίσης να αποτελέσει έναυσμα για την περαιτέρω οργάνωση της συνεργασίας ανάμεσα σε επιχειρήσεις, τομείς, κλάδους καθώς και να διευκολύνει τη σύνδεση τους με την ερευνητική κοινότητα ενδυναμώνοντας τις διαδικασίες μεταφοράς τεχνολογίας.

- Συνεργασίες ανοικτού στρατηγικού σχεδιασμού και αξιολόγησης των δράσεων σε περιφερειακό, εθνικό ή κλαδικό επίπεδο

Η στήριξη **συνεργιών με φορείς όπως επιχειρήσεις, πανεπιστήμια, ΜΚΟ, πρωτοβουλίες πολιτών** οι οποίοι μπορούν να αντιμετωπίζονται ως εν δυνάμει νέοι πάροχοι ή χρήστες υπηρεσιών, οι οποίοι μπορούν να αναλάβουν να υλοποιήσουν δράσεις σε παραγωγικούς τομείς, με τα διαθέσιμα ανοικτά εργαλεία. Τέτοιες δράσεις θα είναι πολύ σημαντικές στον περαιτέρω εξειδίκευση των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων της περιόδου 2014 – 2020.

Οι τρεις αυτοί άξονες οριζόντιων δράσεων αποτελούν μια πρώτη προσέγγιση των προτάσεων πολιτικής για τις Περιφέρειες και τις επιχειρήσεις. Στη συνέχεια κάθε περιφέρεια, κλάδος ή φορέας εκπροσώπησης μπορεί να προσαρμόσει στις δικές τους ιδιαιτερότητες, περαιτέρω δράσεις για διαβούλευση, οργάνωση και υλοποίηση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Σκοπός των προτάσεων αυτών πρέπει να είναι ο **συνδυασμός των παρακάτω στοιχείων:**

- Χώροι ανοικτής μάθησης σε θέματα και υπηρεσίες που αφορούν και εξελίσσουν την παραγωγική δραστηριότητα των παραγωγικών κλάδων σε κάθε περιφέρεια μέσα από τη χρήση ανοικτών μεθόδων και εργαλείων. Οι χώροι αυτοί μπορούν να επαναχρησιμοποιούν υφιστάμενες δομές και προσωπικό εκπαιδευτικών, ερευνητικών ιδρυμάτων, επιχειρήσεων και Δήμων ώστε να συνδιοργανώνουν μαθήματα και να δημιουργούν νέα γνωστικά αντικείμενα με τοπικές κοινότητες επιστημόνων, ερασιτεχνών, επιχειρήσεων και επαγγελματιών. Ειδικά για το πεδίο των επιχειρήσεων, τέτοιες δομές θα μπορούσαν να προωθήσουν θέματα ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων για επαγγελματίες, σε αντικείμενα σχετικά με νέες τεχνολογίες καθώς και σε οριζόντια γνωστικά αντικείμενα (π.χ. εξαγωγές, καινοτομία κ.α).

- Εισαγωγή εθνικών ή περιφερειακών μηχανισμών για συστηματικές προσκλήσεις και χρηματοδότηση γύρω από προτάσεις, υπηρεσίες και προϊόντα που είναι στη φάση του σχεδιασμού ή της αρχικής υλοποίησης και προωθούν τη δημιουργία γνώσης και προϊόντων προσβάσιμα σε όλους. Στη δράση αυτή οι δημόσιοι πόροι χρηματοδότησης χρησιμοποιούνται για δράσεις που το αποτέλεσμα τους είναι ανοικτό και επαναχρησιμοποιήσιμο από το κοινό, τη δημόσια διοίκηση, τις επιχειρήσεις κ.ο.κ.

- Συγκεκριμένες ανοικτές πιλοτικές πρωτοβουλίες σε τομείς που αλλάζουν την κουλτούρα σχεδιασμού και επιχειρηματικότητας και παράγουν ανοικτά δεδομένα όπως τα ανοικτά γεωχωρικά δεδομένα, οι ανοικτές ευρυζωνικές υποδομές και η ανοικτή καινοτομία. Η εκάστοτε Περιφέρεια έχει στη διάθεσή της πόρους τους οποίους μπορεί να επαναδιαθέσει για κοινή χρήση προς επιχειρήσεις, εκπαιδευτικά, ερευνητικά ιδρύματα και κινήσεις πολιτών διατηρώντας, παράλληλα, τον κοινό και δημόσιο χαρακτήρα τους.

Η δημιουργία σχετικών μηχανισμών μπορεί να συνδεθεί με την προώθηση της ανοικτής καινοτομίας και συγκεκριμένα με τις νέες δυνατότητες που τεχνολογικά προσφέρονται σήμερα σε επίπεδο συνεργατικής ανάπτυξης προϊόντων), και νέες μορφές παραγωγής/μεταποίησης/παροχής υπηρεσιών

Για να μπορέσουν να ενταχθούν τέτοιες δράσεις στον προγραμματισμό των περιφερειών και να αξιοποιηθούν από άλλους ενδιαφερόμενους φορείς (π.χ. φορείς εκπροσώπησης επιχειρήσεων) υπάρχουν διαθέσιμα μια σειρά από ανοικτά εργαλεία και πρακτικές τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν:

Οργανωμένη και ανοικτή **επαναχρησιμοποίηση δημόσιων δεδομένων** μέσα από ένα πλαίσιο έγκυρης αδειοδότησής τους, μέσα από τους δικτυακούς τόπους δήμων, περιφερειών. Συστηματική καταγραφή των ενδιαφερομένων για τη χρήση τους αλλά και των πιθανών προϊόντων που μπορούν να δημιουργηθούν βασιζόμενοι στη διεθνή και εγχώρια εμπειρία. Πιο συγκεκριμένα, πληροφορίες και **ανοικτά δεδομένα από υφιστάμενα συστήματα γεωχωρικά** (GIS και άλλα) είναι κομβικά στη πρόταση, στο σχεδιασμό και στην οργάνωση παρεμβάσεων για τη βελτίωση των υφιστάμενων χωροταξικών, τηλεπικοινωνιακών και άλλων υποδομών, τόσο τοπικά όσο και περιφερειακά.

Η επαφή και **στήριξη των τοπικών δράσεων και κοινοτήτων** ανοικτού λογισμικού, ερασιτεχνών ασυρμάτων δικτύων, ακτιβιστών και εθελοντών γύρω από δράσεις στο διαδίκτυο οι οποίες αποτελούν ένα πρώτο σύνολο συνεργατών για το δήμο και την περιφέρεια. Οι συνεργασίες μπορούν να πάρουν τη μορφή δράσεων για απόκτηση σχετικών δεξιοτήτων, για σχεδιασμό και διαβούλευση πολιτικών, για τη δημιουργία νέων δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών. Η τοπική διοργάνωση και καθιέρωση ημερών δημιουργίας ανοικτών εφαρμογών λογισμικού γύρω από υπηρεσίες δημόσιας διοίκησης αλλά και θέματα καινοτομίας/επιχειρηματικότητας είναι ένα χαρακτηριστικό και άμεσα υλοποιήσιμο παράδειγμα.

Η άμεση πιλοτική **λειτουργία τοπικών ανοικτών εργαστηρίων, χώρων πειραματισμού** με εξοπλισμό σε συνεργασία με φορείς όπως πανεπιστήμια, επιχειρήσεις και φορείς εκπροσώπησης τους, σχολεία, ΜΚΟ έχουν ήδη χώρους ή εξοπλισμούς για πειραματισμό. Η υποστήριξη με επιπλέον εξοπλισμό, εθελοντική εργασία, ελεγχόμενο χώρο ή άλλους πόρους μπορεί να είναι καταλυτικής σημασίας για τη βιωσιμότητά τους.

Τέλος, θα θέλαμε να σας προτείνουμε να αξιοποιήσετε προτάσεις πολιτικής οι οποίες βρίσκονται διαθέσιμες στο www.digitalgreece2020.gr όπως την [Ψηφιακή Ατζέντα & Ελληνική πραγματικότητα: Προτάσεις στρατηγικής](#), τις [Προτάσεις Δράσεων](#), το [Going Local III](#) αλλά και το [Smart Specialisation Platform](#) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.